

# بخش سه - رابطه زندانی با خارج از زندان

## فصل اول - ملاقات زندانیان

### ماده 187 -

کلیه زندانیان اعم از متهم و محکوم تحت نظارت کامل و طبق مقررات این آئیننامه مجاز به داشتن ارتباط با بستگان و آشنایان خود می باشند و این ارتباط بوسیله ملاقات و مکاتبه انجام می پذیرد.

تبصره 1 - چنانچه ملاقات یا مکاتبه متهمی مخالف حسن جریان بازپرسی یا محاکمه باشد بازپرس یا دادستان می بایست کتباً ملاقات با زندانی یا مکاتبه وی را ممنوع اعلام کنند در اینصورت و در مدت ممنوعیت حسب مورد ملاقات با زندانی و یا مکاتبه او فقط با اجازه کتبی بازپرس یا دادیار تحقیق یا دادستان مجاز می باشد. تخلف از مفاد این تبصره موجب تعقیب انتظامی یا اداری متخلف خواهد بود. ولی به مجرد شروع محاکمه وکیل مدافع شخص بازداشت شده حق خواهد داشت که با او ملاقات نماید و هیچک از مدموران انتظامی یا اداری و قضائی نمی توانند به هیچ وجه از این ملاقات جلوگیری نمایند.

### ماده 188 -

محل ملاقات عمومی زندانیان حتی الامکان بایستی مجهز به دیوارهای شیشه ای و نشکن و وسایل تلفن و لوازم ضد صوت باشد و وسائل مذکور باید طوری تعبیه گردد که هنگام ملاقات و مکالمه زندانیان با اشخاص مزاحمت برای سایرین فراهم نگردد و مکالمات به سهولت انجام پذیرد.

تبصره: مسئولین زندانها می توانند برای بنای چنین محلهائی که در جهت رفاه خانواده زندانیان احداث می گردد از اعتبارات انجمنهای حمایت از زندانیان محل استفاده نمایند.

### ماده 189 -

زوج یا زوجه، پدر، مادر، برادر و خواهر و فرزندان زندانی حق دارند طبق شرایط ملاقاتهای هفتگی با زندانی ملاقات کننده و سایر بستگان دوستان زندانی در صورت لزوم با کسب اجازه از طرف رئیس زندان یا دایار ناظر زندان می توانند ملاقات کنند.

### ماده 190 -

زندانیان که حسن رفتار و کردار داشته باشند با صلاحدید ریاست زندان می توانند با همسر و فرزندان و پدر و مادر و برادر و خواهر خود با حضور مأمور مراقب ملاقات حضور نمایند.

### ماده 191 -

زندانیان مؤسسات کشاورزی، صنعتی و خدماتی نیز می توانند حداقل هفته ای یکبار با اشخاص مذکور در ماده 187 - ملاقات نمایند. محل ملاقات این گروه را زندانیان در محل مناسبی که به این منظور اختصاص داده می شود انجام خواهد شد در این صورت حضور یک مأمور مراقب ضروری است.

## ماده 192 -

زندانیان با موافقت رئیس زندان یا دایار ناظر زندان در مواردی می توانند ملاقات خصوصی بدون حضور مراقب با همسر و فرزندان خود داشته باشند.

## ماده 193 -

وکلائی دادگستری در صورت داشتن و کالتنامه رسمی برای حفظ حقوق موکل زندانی خود هر موقع ضرورت ایجاد نماید می توانند با اخذ مجوز کتبی از دادستان یا دایار ناظر زندان در ساعات اداری به زندان مراجعه و با ارائه وکالتنامه رسمی به رئیس زندان در صورت امکان در اتاق مخصوص و مجزا از اتاق ملاقات عمومی با موکلان خود ملاقات نمایند و در صورت ممنوع الملاقات بودن زندانی، ملاقات با نظر مقامات مربوطه انجام می گیرد.

تبصره: کانون وکلا می تواند در هر زندان به هزینه خود با نظر سازمان زندانها اتاقي بسازد که برای ملاقات وکلائی دادگستری با موکلان زندانی آنها اختصاص داده شود.

## ماده 194 -

ملاقات دادستان و بازپرس یا جانشین وی یا دادیار تحقیق یا رئیس دادگاه رسیدگی کننده به پرونده متهم در حوزه قضائی که درخواست شود باید بدون حضور نگهبان انجام گردد.

## ماده 195 -

برنامه ملاقات عمومی در هر زندان از نظر روز و ساعت متناسب با فصول سال و نیاز هر محل بوسیله رئیس زندان تهیه و با تصویب مدیرکل مربوطه آگهی می شود.

تبصره 1 - برنامه ملاقات باید بگونه ای تنظیم شود که زنان و مردان ملاقات کننده و ملاقات شوندگان بتوانند بطور جداگانه با یکدیگر ملاقات نمایند.

تبصره 2 - برنامه ملاقات عمومی باید بگونه ای تنظیم شود که هر زندانی حداقل هفته ای یکبار ملاقات داشته باشد و مدت آن کمتر از 20 دقیقه نباشد.

## ماده 196 -

علاوه بر رئیس زندان، بازپرس یا جانشین او، دادیار تحقیق پرونده متهم، دادستان و دایار ناظر زندان و رئیس دادگاه رسیدگی کننده به پرونده متهم تا زمان صدور حکم در صورت تشخیص ضرورت می توانند کتباً اجازه ملاقات زندانی را با اشخاص مجاز در آئیننامه صادر نمایند.

تبصره: در صورتیکه برای زندانی از سوی شورای انضباطی محدودیت ملاقات در نظر گرفته شود موضوع با ذکر دلیل به مراجع مذکور در ماده فوق اعلام تا از دادن ملاقات خودداری نمایند.

## ماده 197 -

رئیس زندان می تواند تسهیلات ملاقات زندانیان بیمار را که در بیمارستان بستری بوده یا قادر به حرکت نیستند با نظر پزشک فراهم آورد.

## ماده 198 -

رد و بدل کردن نامه و اشیاء مجاز بدون اجازه رئیس زندان بهر نحو از انحاء بین ملاقات کننده و زندانی بکلی ممنوع می باشد و مأمور ملاقات موظف به حفظ انتظام و انضباط کامل و اجرای دقیق ملاقات خواهد بود. تبصره: تخلف مأمور و یا قصور و تفصیر وی موجب تعقیب انتظامی یا اداری خواهد بود.

## ماده 199 -

ملاقات اتباع بیگانه باید با حضور یک نفر مترجم رسمی مورد اعتماد زندان انجام شود مگر آنکه مکالمات بزبان فارسی انجام گیرد. پرداخت دستمزد مترجم بعهدہ متقاضی یا انجمن حمایت زندانیان است.

## ماده 200 -

ملاقات نماینده سیاسی و کنسولی با اتباع زندانی خود با معرفی وزارت امور خارجه و با اجازه دادستان یا دادیار ناظر زندان با هماهنگی رئیس زندان خواهد بود.

## ماده 201 -

زندانیانیکه کشور آنها در ایران نماینده سیاسی ندارند می توانند با رعایت ماده فوق با نماینده سیاسی و کنسولی دولتی که سرپرستی آنها را بعهدہ گرفته ملاقات نمایند.

## ماده 202 -

در تمام مواردی که شخص خارجی با زندانی ملاقات می نماید باید با حضور یک نفر مأمور انتظامی زندانی که حتی الامکان بزبان زندانی اشنائی داشته باشد صورت گیرد و صحبت باید بدون نجوا و با صدای بلند باشد. اگر مأموران مسئول ملاقات موضوع مذاکره طرفین را بر خلاف مقررات و نظامات داخلی زندان تشخیص دهد باید فوراً به ملاقات خاتمه دهد و چگونگی امر را به رئیس زندان گزارش نماید.

تبصره 1: از ملاقات کنندگان عنداللزوم بهنگام ورود به محوطه زندان بازرسی دقیق بعمل می آید.  
تبصره 2: ورود و خروج اشیاء و لوازم صوتی و تصویری و عکسبرداری و فرستنده و گیرنده و امثالهم توسط ملاقات کنندگان ممنوع است.

## ماده 203 -

رؤسای زندانها باید ترتیبی اتخاذ نمایند تا سالن انتظار جهت استقرار ملاقات کنندگان مجهز به سرویس، فروشگاه و سایر وسائل رفاهی باشد و تدابیری اتخاذ گردد تا ملاقات کنندگان از مسیر مخصوص جدای از محوطه عمومی زندان به قسمت محل ملاقات هدایت شوند.

## ماده 204 -

در تمامی موارد تنظیم برنامه ملاقات از نظر روز و ساعت و طول مدت ملاقات و چگونگی و کیفیت آن با نظر رئیس زندان خواهد بود.

## فصل دوم - مکاتبات زندانی

### ماده 205 -

زندانی که ممنوع الملاقات نباشد می تواند حداکثر در هفته دو نامه با رعایت موازین شرعی و قانونی بعنوان اشخاص مشروحه زیر نوشته و بوسیله نامه رسان زندان ارسال دارد.

همسر و فرزندان، پدر، مادر، برادر و خواهر، قیم و وکیل رسمی یا بدیگر بستگان و دوستان نزدیک خود نامه به مراجع رسمی با حضور مسئول قسمت ارسال نامه ها امضاء و انگشت زده می شود و اثر انگشت و امضاء نویسنده وسیله مسئول فوق گواهی و به مهر قسمت مربوطه ممهود می گردد.

تبصره 1 - زندانی ممنوع الملاقات می تواند با اجازه مقامات قضائی مربوطه در صورت لزوم نامه سرگشاده بخانواده یا وکیل رسمی نوشته و پس از تأیید مقام قضائی ارسال دارد.

تبصره 2 - هر زندانی می تواند با رعایت موازین شرعی و قانونی ماهی یک نامه سرگشاده بعنوان مقامات زیر نوشته و توسط نامه رسانی زندان ارسال درارد:

ریاست جمهوری - ریاست مجلس اسلامی - ریاست قوه قضائیه - وزیر دادگستری - رئیس دیوان عالی کشور - دادستان کل کشور - رئیس سازمان بازرسی کل کشور - دادستان انتظامی قضات - رئیس دادگاه دادستان مربوطه - دادیار یا بازپرس مربوطه - دیار ناظر زندان و رئیس سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور.

### ماده 206 -

در مواقع ضروری و فوق العاده زندانی می تواند با اجازه رئیس زندان بیش از حد مقرر با بستگان خود یا مقامات صلاحیتدار قانونی با کسانی که بنحوی از انحاء در تعلیم و تربیت و حل مشکلات شخصی و خانوادگی و اجتماعی و صالح و مؤثر باشند با رعایت مقررات مربوطه مکاتبه نماید.

### ماده 207 -

نامه های صادره و وارده زندانی بوسیله رئیس زندان یا مسئول قسمت ارسال نامه های زندانیان که باید از بین مأموران مجرب و مورد اعتماد زندانیان انتخاب شود دقیقاً بررسی و مطالعه شده و پس از امضاء و مهر قسمت مذکور به مقصد ارسال شود.

### ماده 208 -

نامه هایی که مندرجات آن مفسده انگیزه یا مخالف با نظامات زندان یا خلاف نظم عمومی و اخلاق حسنه و عفت عمومی بوده و موجب هتک حرمت اشخاص شود یا متضمن الفاظ و مستهجن و فحش و ناسزا و تهدید و یا تهمت و افترا باشد همچنین عرضحالی غیر موجه و مکرر درباره موضوعاتی که قبلاً مورد رسیدگی قرار گرفته و تهیه و ارسال آنها صرفاً بمنظور مزاحمت باشد بدستور رئیس زندان ضبط شده و نویسنده نامه طبق مقررات این آئین نامه تنبیه و تحت تعقیب جزائی قرار خواهد گرفت.

### ماده 209 -

متن نامه ها باید با خط خوانا و روشن و به زبان فارسی نوشته شده و موضوع آن درباره بیان حقایق مربوط به اوضاع و احوال خانوادگی و شخصی و جریان دعوی مربوطه به نویسنده نامه باشد.

## ماده 210 -

کلیه نامه های صادره باید در دفتر خصوصی ثبت و نام و ام خانودگی و مشخصات کامل شماره قرار یا دادنامه، شماره زندانی، شماره آسایشگاه نویسنده نامه و نشانی و عنوان گیرنده با خط خوانا روی پاکت نوشته شود تا در صورت برگشت آن با استفاده از مندرجات دفتر مذکور عیناً به نویسنده نامه مسترد شود.

## ماده 211 -

نامه هائی که به زبان خارجی نوشته می شود اگر در محل برای ترجمه و بررسی آن وسیله ای موجود نباشد بایستی عیناً به اداره کل زندانها و نهایتاً سازمان زندان ارسال گردد تا پس از بررسی های لازم چنانچه ارسال آن به مقصد بدون مانع باشد جهت ارسال به زندان مربوطه اعاده شود.

## ماده 212 -

زندانیان اتباع خارجه می توانند از طریق وزارت امور خارجه با نماینده سیاسی و کنسولی خود مکاتبه نمایند و نامه های آنها باید طبق مقررات این آئیننامه بررسی و به مقصد فرستاده شود.

## ماده 213 -

در مواقع ضروری ارتباط زندانی بوسیله تلگراف یا تلفن با اشخاص یا مقامات رسمی با رعایت مقررات این آئیننامه و موافقت قبلی رئیس زندان با هزینه شخصی زندانی بلاشکال است.

## ماده 214 -

واحد های بازرسی دارات کل موظفند برای هر زندانی صندوق شکایات تهیه و در دسترس زندانیان قرار دهند تا در صورتیکه زندانیان از امور بازداشتگاه یا زندان شکایت داشته باشند بتوانند شکایت خود را با ذکر دلیل ضمن نامه ای که هویت دقیق زندانی روی پاکت قید شده باشد مستقیماً در صندوق مذکور قرار دهند این صندوق هر ده روز یکبار بازرسی اداره کل باز و شکایت آن بوسیله واحد بازرسی تعیین می شود.

## ماده 215 -

توزیع و قبول نامه های زندانیان از ساعت 11 صبح الی 14 می باشد. جز در موارد اضطراری و یا وصول تلگراف و یا هر نامه بایستی حداکثر ظرف 2 روز از تاریخ وصول بدست زندانی یا مرجع مربوطه برسد.

## ماده 216 -

در صورتیکه زندانی از نحوه اجرای بازداشت یا حبس خود و یا هر امر دیگر از امور بازداشتگاه و زندان شکایت داشته باشد می تواند شکایت خود را با ذکر دلیل ضمن نامه ای سربسته مستقیماً به رئیس زندان اعلام نماید و نامبرده مکلف است این قبیل نامه ها را به مرجع مربوطه ارسال دارد.

## فصل سوم: طرز دریافت مرسولات پستی و هدایا

### ماده 217 -

زندانی می تواند کتب مذهبی و علمی و تحصیلی و هر کتاب یا نشریه مجاز را با نظر مسئول فرهنگی زندان دریافت و مطالعه نماید.

### ماده 218 -

زندانی مجاز نیست در مدت اقامت خود در زندان از خارج لباس و یا مواد خوراکی دریافت نماید لیکن ملاقات کنندگان مجازند از فروشگاههای زندان هدایائی ابتیاع نمایند که این هدایا توسط مأمورین زندان به زندانی تحویل می شود. تبصره: هر زندانی می تواند 10 روز قبل از آزادی از خارج لباس دریافت نماید و این لباس به انبار تحویل می گردد تا زندانی هنگام خروج از آن استفاده نماید.

### ماده 219 -

مرسولاتی که توسط پست برای زندانی ارسال می شود به وسیله مأمورین زندان بازدید و تحویل گرفته می شود. چنانچه مرسولات از اشیائی باشد که نگهداری آن جرم محسوب می گردد. مراتب ضمن گزارش جهت اتخاذ تصمیم به مقام قضائی ذیصلاح اعلام و در صورتیکه نگهداری آنها در داخل زندان ممنوع باشد به خانواده زندانی مسترد و یا جزء اموال زندانی محسوب و تا آزادی وص ضبط خواهد شد.

## فصل چهارم: مرخصی زندانیان

### ماده 220 -

در مواردی از قبیل ازدواج فرزندان، فوق بستگان نسبی یا سببی درجه اول از طبقه اول یا ابتلاء آنان به بیماری که به علت آن برای مدت طولانی قادر به حرکت نباشد، رئیس زندان می تواند زندانی را تحت مراقبت مأمورین با لباس شخصی به مدت حداکثر 8 ساعت به خارج از زندان اعزام دارد. و پس از ملاقات یا پایان مراسم به زندان اعاده می گردد. موضوع لازم است به دادستان یا دادیار ناظر زندان گزارش شود. تبصره: اعطای مرخصی موضوع این ماده به زندانیان تحت قرار موقوف به کسب نظر دادیار یا بازرس مربوط می شود.

### ماده 221 -

در مواردی که زندانی به لحاظ نوع جرم، شخصیت، اخلاق و رفتار در ایام تحمل حبس استحقاق تشویق را داشته باشد به تشخیص رئیس زندان و با موافقت دادستان یا دادیار ناظر زندان هر شش ماه حداکثر 3 روز با اخذ تأمین لازم اقدام خواهد شد.

## ماده 222 -

اعطای مرخصی به زندانی به دو روش با مراقبت و بدون مراقبت با رعایت سایر موارد این آییننامه صورت می گیرد. تبصره: مرخصی با مراقب حداکثر به اندازه یک شیفت کاری مأمورین زندان خواهد بود. حداکثر 8 ساعت.

## ماده 223 -

علاوه بر رئیس زندان، مقامات قضائی رسیدگی کننده به پرونده زندانی و دایار ناظر زندان می توانند در صورت نیاز و با رعایت این آییننامه به زندانی مرخصی اعطا نمایند.

تبصره 1 - مرخصی اعطائی از سوی مقامات قضائی در صورتی اجرا می شود که اخلاق و رفتار زندانی مورد تأیید مسئولین زندان باشد.

تبصره 2 - زندانی در هر شش ماه نمی تواند بیش از یک بار مرخصی استفاده کند و زمانی که در مرخصی بسر می برده حق خروج از حوزه قضائی مربوطه را ندارد مگر با اجازه کتبی دادستان و با اطلاع کتبی به زندان.

تبصره 3 - به کسانی که در بازداشت موقت بسر می برند و یا بدلیل عجز از پرداخت و وثیقه کفیل در بازداشت بسر می برند مرخصی اعطاء نخواهد شد مگر بدستور و مسئولیت مقام قضائی رسیدگی کننده به پرونده.

تبصره 4 - در صورت لزوم توسط مقام اعطاء کننده مرخصی از زندانی تضمین با تعهد کافی برای بازگشت به زندان اخذ خواهد شد اگر زمانی پس از پایان مرخصی در وقت معین خود را به زندان معرفی ننماید. علاوه بر اقدام قانونی ایام مرخصی جزء ایم بازداشت وی محسوب خواهد شد.

## فصل پنجم: انتقال، اعزام و بدرقه زندانی

## ماده 224 -

هر متهم یا محکوم در بازداشتگاه و زندانی که در حوزه قضائی صادر کننده قرار یا حکم قرار دارد نگهداری می شود. مگر در مواردی که دادگاه صادر کننده حکم مطابق قانون محل دیگری را برای تحمل کیفر تعیین نماید.

## ماده 225 -

تعیین محل نگهداری محکومین و متهمین خطا کاران در حوزه قضائی و تعیین ساعات و دفعات و نوع ملاقات و سایر ترتیبات انجام ملاقات و مرخصی و اعزام زندانی به مؤسسات صنعتی و کشاورزی و خدماتی و مراکز درمانی و تربیتی و آموزشی و مراجع قضائی و نقل و انتقال آنان با رعایت مفاد این آئین نامه بر عهده سازمان می باشد.

## ماده 226 -

رؤسای زندانها و مؤسسات صنعتی، کشاورزی و خدماتی موظفند هر دو ماه یکبار در صورت تقاضای محکوم و یا رأساً به تشخیص خود تغییر نوع زندان محکوم را بر حسب بهبود وضع اخلاقی محکوم یا تنزل آن به مرکز پذیرش و تشخیص پیشنهاد کنند تا برای اتخاذ تصمیم در شورای طبقه بندی مطرح گردد.

## ماده 227 -

در هر مورد که نگهداری زندانی در زندان محلی مخالف مصالح آن شهرستان یا استان باشد با موافقت مقامات قضائی مربوطه و تعیین محل انتقال بوسیله اداره کل زندانها با جلب نظر شورای طبقه بندی به حوزه قضائی دیگری منتقل می شود.

## ماده 288 -

انتقال محکومین به زندان دیگر با پیشنهاد رئیس زندان و تصویب شورای طبقه بندی و موافقت مدیرکل یا به دستور ریاست سازمان انجام می پذیرد.  
تبصره 1 - انتقال زندانی از حوزه قضائی به حوزه قضائی دیگر مستلزم موافقت دادستان مربوطه و مدیرکل مبدأ و مقصد خواهد بود.  
تبصره 2 - پس از انتقال زندانی به زندان جدید کلیه امور قضائی و اجرائی بعدی به عهده دادستان حوزه قضائی زندان جدید خواهد بود بدیهی است دادستان مبدأ به دادستان مقصد نیابت اعطاء خواهد نمود.  
تبصره 3 - زندانی یا خانواده او می توانند تقاضای خود را در مورد انتقال به رئیس زندان مقصد یا مبدأ تقدیم نموده تا طبق مفاد این ماده عمل شود در اینصورت هزینه های متعلقه بعهدہ زندانی است.

## ماده 229 -

اعزام و بدرقه زندانی به دادگاه یا دادرسی باید بوسیله دو نفر مأمور مراقب بنحوی که یکی بدون سلاح و دیگری مجهز به سلاح (مسلح و به ضامن) باشد به ترتیب زیر انجام شود.  
در مواقعی که زندانی با وسائلی نقلیه زندان به دادگاه و سایر مراجع قضائی وارد می شود باید دو دست او در داخل اتومبیل بوسیله دستبند مقید گردد. بمحض پیاده شدن از وسیله نقلیه مذکور یا مواقعی که زندانی بدون وسائلی نقلیه بدرقه می شود بایستی دست راست او بوسیله دستبند به دست چپ مأمور بدون سلاح مقید شود و مأمور دیگری که به سلاح کمربندی مجهز است با فاصله دو قدمی پشت سر او حرکت کند.  
در مواقعی که زندانی به دادگاه و یا دفتر کار سایر مراجع قضائی وارد می شود مأموران بدرقه و محافظان او نیز وارد آنجا خواهند شد و بدستور مقامات قضائی دستبند زندانی باز می شود و در صورتیکه دستور خروج مأموران از اطاق صادر گردد به مسئولیت مقام دستور دهنده پس از امضاء اجازه نامه که نمونه اش منضم به این آئین نامه می باشد مأموران بدرقه پشت دری اطاق مراقب و محافظ زندانی خواهند بود. در صورت تشخیص رئیس زندان ممکن است از زدن دستبند به دست زندانی صرفنظر شود.  
تبصره 1 - در موقع بدرقه زندانیان باید حتی المقدور آنها را از جایی خلوت عبور داده و از توهین و سرزنش اشخاص در امان داشت.  
تبصره 2 - برای انتقال دسته جمعی یا گروهی زندانیان به تعداد کافی از مأمورین مراقب استفاده خواهد شد.

## ماده 230 -

حتی الامکان باید ترتیبی اتخاذ شود که احتیاجات درمانی و بهداشتی زندانیان بیمار در داخل زندان بوسیله مؤسسات تأمین شود تا به انتقال زندانی به خارج از زندان نیازی نباشد.  
معهداً در موارد ضروری و فوری خروج زندانی از زندان برای معالجه بایستی با تأیید پزشک قانونی یا پزشک بهداشتی زندان و اجازه رئیس زندان و اطلاع دادیار ناظر زندان باشد.

## فصل ششم - روابط عمومی

## ماده 231 -



زندانیان می‌توانند از اخبار کشور از طریق وسایل ارتباط جمعی مجاز در داخل زندان مانند رادیو، تلویزیون، و حداقل یک روزنامه کثیرالانتشار اطلاع حاصل نمایند.

## ماده 232 -

در صورت امکان در هر زندان می‌بایست زیر نظر واحد فرهنگی نشریه ماهانه منتشر و اطلاعات مربوط به فعالیت‌های اصلاحی و ارشادی زندانیان و مقررات انتظامی زندان با درج مقالاتی که بوسیله مربیان یا زندانیان تهیه می‌شود در آن منعکس گردد. زندانی حق ندارد در ضمن مقالات خود کم‌کم‌های مادی یا انجام خدمتی را از مردم طلب نماید و مطالب مندرج در نشریه داخلی زندان باید صرفاً واجد جنبه‌های اخلاقی، تربیتی، علمی، تفریحی، و سرگرم‌کننده باشد.

## ماده 233 -

اجازه بازدید از زندان بدستور کتبی مدیرکل زندانها فقط به کسانی داده می‌شود که در شته‌های مربوط به علوم مذهبی، اجتماعی، اخلاقی، تربیتی، جزائی و علوم اداره زندانها تدریس و یا تحقیق می‌نمایند یا آنهاییکه در انجمن‌های خیریه به فعالیت‌های مذهبی، اجتماعی، و اصلاح زندانیان عضویت دارند.

تبصره 1 - بازرسان قوه قضائیه و سازمان بازرسی کل کشور و مأموران معرفی شده از سوی سازمان زندانها از شمول این ماده مستثنی می‌باشند.

تبصره 2 - ورود با سلاح گرم یا سرد به داخل زندانها بطور کلی ممنوع است تخلف از آن بر حسب مور موجب تعقیب انتظامی یا اداری خواهد بود.

## ماده 234 -

عکس برداری، ردو بدل کردن اشیاء، نامه، حمل ضبط صوت، دوربین عکاسی، مواد ممنوعه و نظایر این قبیل اعمال برای بازدید کنندگان در مواقع بازدید ممنوع می‌باشد.

## ماده 235 -

بازدید کنندگان باید قبلاً اجازه مخصوص به امضاء رئیس زندان اخذ و به هنگام ورود برگ شناسائی و اجازه کتبی خود را به مسئول امور نگهداری زندان ارائه دهند، ساعت ورود و مشخصات کامل و علت بازدید و ساعت خروج آنها باید در دفتر مخصوص بازدید کنندگان ثبت گردد هر گاه بازدید کننده نظرات اصلاحی یا انتقادی داشته باشد نتیجه مشاهدات و استنباطات خود را در دفتر مزبور منعکس می‌نماید در این صورت مراتب باید از طریق اداره کل به سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی گزارش شود تا از اینگونه همکاریها و راهنماییها در بهبود وضع زندانها حداکثر استفاده بعمل آید.

## ماده 236 -

تهیه فیلم و خیر انتشار احوال و عکس زندانیان بطوریکه باعث شناسائی و رسوائی آنها نشود و یا خود کتباً به آن رضایت دهنده، با اجازه معاونت فرهنگی سازمان زندانها مجاز خواهد بود.

## فصل هفتم - امور خصوصی و خانوادگی زندانیان

## ماده 237 -

تقاضای ازدواج یا طلاق زندانی با اطلاع دادستان محل می رسد انجام عقد نکاح و طلاق و تنظیم هر گونه سند معامله و قرارداد یا تعهدیکه یکطرف آن زندانی باشد بایستی با اجازه دادستان یا دایار ناظر زندان در زندان بوسیله یکی از سردفتران اسناد رسمی با شرایط عادلانه تر از سایر دفاتر اسناد رسمی انجام پذیرد تا موجب تضییع حقوق زندانی یا اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر نشود.

## ماده 238 -

برای تسهیل بازگشت زندانیان به زندگی عادی باید در حفظ روابط و علایق خانوادگی آنان اهتمام لازم بعمل آید به همین منظور مددکاران اجتماعی در زندانها موظفند بطور منظم با زندانی، در تماس بوده با جلب اعتماد زندانی در رفع مشکلات و تأمین احتیاجات مادی و معنوی او و خانواده اش از طریق دواير ذيربط و نتیجتاً در ایجاد روابط حسنه با خانواده و تحکیم مبانی ان مؤثر و مفید واقع شوند، تماس سایر مأمورین زندانی با خانواده زندانی ممنوع و موجب تعقیب انتظامی اداری است. تبصره: ارتباط با خانواده زندانی توسط مددکار الزاماً با همکاری و اطلاع ریاست زندان خواهد بود.